గ్రీన్ కార్డు

— శశి, Fairlawn, NJ

'అబ్బా, మమ్మీ నీకిది వందోసారి చెప్పటం, ఎవరో ముక్కూ మొహం తెలియని వాణ్ణి ఐదు, పదినిముషాలు చూచి మహా అయితే అరగంట మాట్లాడి పెళ్ళిచేసుకుని జీవితాంతం కలసివుండటం నాకు చేతకాదు. I can't bear that thought.. మా ఫ్రెండ్స్ అందురూ ఎంత టీజ్ చేస్తారో తెలుసా. అది బార్బేరియస్ అంటారు.' దివ్య గొంతు హైపిచ్‌లో వినిపిస్తోంది.

'ఏవిటే మీ ఫ్రెండ్స్ హేళన చేసేది? రేప్పొద్దున నీ మేరేజ్ ఏదైనా అయితే ఎవరు నిన్ను సపోర్ట్ చేసేది? నీ ఫ్రెండ్ లీసాకు ఏమైంది? సెకండ్ యియర్‌లో చదువు ఆపేసి పెళ్ళిచేసుకుంది. రెండేళ్ళు పూర్తికాకుండానే డివోర్స్. కేరన్ మటుకు 'హర్ మేరేజ్ ఈజ్ అన్ ది రాక్స్' అంటుంది. 'ఆంటీ అవర్ మేరేజ్ మైట్ బ్రేకప్. ఈ ఇద్దరు పిల్లలతో ఏం చేయాలో తెలియటంలేదు' అంటూ ఒకటే ఏడుపు. మరి వాళ్ళందరూ హైస్కూలు స్వీట్‌హార్ట్స్. సంవత్సరాలతరబడి డేట్సు మీద వెళ్ళి లివ్‌యిన్‌లు చేసి అభిప్రాయాలు కలిశాయి. ఒకళ్ళనొకళ్ళు ఎంతో అర్థం చేసుకున్నాం అనుకుంటారు. మరి ఆ మేరేజెస్ ఎందుకు బ్రేక్ అవుతున్నాయి?'

'అదే మంచిది కదా మమ్మీ! పడకపోతే విడిపోవటమే. ఇండియన్ మేరేజెస్‌లో హిపోక్రసీ ఎక్కువ. నువ్వు డాడీ చూడు. ఎప్పుడూ పోట్లాడుకుంటూనే వుంటారు. మళ్ళా ఎక్కడకైనా వెళ్ళినపుడు ఐడియల్ కపుల్‌లా ఉంటారు.' మెడికల్ జర్నల్ తిరగేస్తున్న వసంతరావు వులిక్కిపడ్డాడామాటలకు.

'దివ్యా! నువ్వు ఈ మధ్య అస్సలు ఆలోచనలేకుండా మాట్లాడుతున్నావు. ఎవరికే పడేది? నా కడుపు చించుకుని పుట్టి, నా చేతులమీదుగా, నా అభిప్రాయాలతో పెరిగావు. మనిద్దరికీ పడుతుందా? నీ తమ్ముడు, నువ్వూ ఒక రక్తం పంచుకుని పుట్టి, ఒకే యింట్లో ఒకే రకమైన పద్ధతులలో పెరిగారు. మీ యిద్దరికీ పడుతుందా చెప్పు. ప్రొద్దున లేస్తే యిద్దరూ ప్రతిదానికీ ఆర్గ్యూ చేసుకుంటారు. అంతమాత్రాన నాకు నువ్వంటే యిష్టంలేదా? నీ తమ్ముడంటే నీకు ప్రేమేకదా! డాడీ, నేనూ వేరువేరు యిళ్ళల్లో వేరువేరు పద్ధతులూ, ఆచారాలతో పెరిగినవాళ్ళం. పెళ్ళయేసరికి ఒకరకమైన వ్యక్తిత్వం ఏర్పరచుకున్నవాళ్ళం. ఒకే యింట్లో వుంటూ పనులు, బాధ్యతలు పంచుకున్నప్పుడు అభిప్రాయభేదాలు రావటం సహజం. అంతమాత్రాన విడిపోవటమేనా? చూడూ అదే మీకూ మాకూ తేడా. పడకపోతే విడిపోదాం అని మీరు ఎంత తేలిగ్గా అనుకుంటారో, వివాహం అనేది ఒకేసారి, అభిప్రాయభేదాలు వచ్చినా సర్దుకుపోవాలి అనే బలమైన భావంతో పెరుగుతాం మేము. ఏదివున్నా లేకపోయినా మా జీవితాల్లో సెక్యూరిటీ అనేది ఉంది. ప్రొద్దున్న లేస్తే ఎక్కడ నా భార్య నన్ను విడచిపోతుందో, ఎక్కడ భర్త నాకు డివోర్సు యిస్తాడోనన్న భయంలేదు. పాపా నీకు తెలియదు. డివోర్సు అనేది ఎంత పైన్‌ఫుల్ ప్రాసీజరో. మళ్ళీ స్టార్టు ఆలోవర్ అని యింకో పార్ట్‌నర్‌ను చూచుకోవాలి. డేట్సు అన్నీ అయినతరువాత మేరేజ్. బట్ దేరీజ్ నో గ్యారంటీ. అప్పుడు మటుకు అభిప్రాయభేదాలు రావని గ్యారంటీ ఏమిటి? అయితే అప్పుడు విడిపోవటమేనా? లేక సర్దుకుపోవటమా? విడిపోవడమైతే ఎన్ని సార్లు యిలా? సర్దుకుపోవటమయితే మొదట్లోనే సర్దుకుపోవచ్చుకదా! దానికే మేము కట్టుబడి వుండేది. అదీకాక పిల్లలుంటే వాళ్ళ సంగతి ఆలోచించు. వాళ్ళు స్టెప్ పేరెంట్స్‌ని అక్సెప్ట్ చేస్తారో లేదో తెలియదు. వచ్చే క్రొత్తవ్యక్తికి పిల్లలంటే యిష్టం వుంటుందో లేదో తెలియదు....' వింటున్న వసంతరావు భారతి గొంతులోని ఆవేశం గుర్తించాడు. మా ఆవిడకు ప్రెషర్ ఎక్కువవుతోంది. అనకట్టవేయించాలనుకుంటూ 'భారతీ' అని పిలుస్తూ బెడ్‌రూములోకి నడిచాడు.

ఎం.ఎస్. పూర్తిచేసివచ్చిన కూతురు జాబ్‌లో జాయిన్ అయి పూర్తిగా స్వతంత్రురాలు కాకముందే పెళ్ళిచేయాలని భారతి అభిప్రాయం. ఎప్పటికప్పుడు యిండియన్ కల్చరల్ ప్రోగ్రాములకు, గుళ్ళకు వస్తూ చెప్పినమాటవిని బుద్ధిగా ఎం.ఎస్. పూర్తిచేసిన దివ్యతో యిటువంటి ప్రాబ్లం వస్తుందనుకోలేదు. ఆ ధైర్యంతోనే ఇండియాలో వున్న బావగార్లకు, అన్నలకు వుత్తరాలు వ్రాసింది మాచెస్ చూడమని. మోస్ట్ ప్రిఫరబుల్ డాక్టర్ అని వ్రాసింది. అందుకోసమే ఎదురుచూస్తున్నట్లు వాళ్లందరూ తిరుగుటపాలో ఫోటో, బయోడేటాలతో సహా పంపించేశారు. తీరాచూస్తే యిదేమో యిపుడు అరేంజ్‌డ్ మేరేజెస్ ససేమిరా అంటోంది. దాని ఫలితమే తరచూ యిటువంటి ఆర్గ్యుమెంట్స్ ఈ మధ్య. 'నాన్నగారు పిలుస్తున్నారు. కాస్త అవి కట్ చేస్తూండు. వస్తాను.' అంటూ గదిలోకి నడిచింది.

'భారతీ, ఎందుకు దివ్యతో అలా ఆర్గ్యూ చేస్తావు? దానివల్ల తనను నువ్వు కన్విన్స్ చేయటంలేదు సరికదా, అది తనను డిఫెండు చేసుకునేదానికి వాదించి తన అభిప్రాయాలను బలపరచుకుంటుంది. ఎలానూ యిండియా వెళ్తుంది కదా. కాస్త రెండుమూడు నెలలు ఎక్కువ ఉండి రమ్మందాం. తన కజిన్సు వాళ్ళను చూసి ఏమైనా మారుతుందేమో చూద్దాం. నువ్వూరికే హైరానా పడి దాన్ని కన్‌ఫ్యూజ్ చేయకు' అని అన్నారు. భారతికి కూడా అదే నిజమనిపించింది. 'సరేలెండి' అంటూ బయటకు నడిచింది.

****

రెండువారాల తర్వాత హైదరాబాదులో దిగిన దివ్యకు యిండియా ఎంతో మారిపోయినట్లు కనిపించింది. ఐదేళ్ళక్రితం తాతాగారివూరిలో అందరూ కలుసుకొని నెలరోజులు అక్కడే గడిపారు. ఆ పల్లెటూరి వాతావరణం, పెళ్ళిళ్లు, ఆడవాళ్ళు ప్రొద్దస్తమానం వంటింట్లో గడపడం, మగవాళ్లు యిష్టమొచ్చినటైముకు చెప్పాపెట్టకుండా బయటకువెళ్ళటం, రావటం ఇవేమీనచ్చలేదు. కానీ యిప్పుడు యిక్కడ తన కజిన్స్ పద్ధతి వేరుగావుంది. తన ఈడువాళ్ళే అయినా వాళ్ళల్లో ఇద్దరు ముగ్గురికి పెళ్ళిళ్లయ్యాయి. ప్రొద్దున ఎవరిదారిన వాళ్ళు పనులకు వెళ్ళినా సాయంత్రం ఆఫీసులనుండి వచ్చినతరువాత కొద్దిసేపు ఏ పార్కుకో, ఛాట్‌హౌస్‌కో వెళ్ళివస్తూండేవాళ్లు. వాళ్ళందరూ ఎంతో ప్రశాంతంగా జీవితం గడుపుతున్నట్లుండేది. వాళ్ళకి అరేంజ్‌డ్ మేరేజెస్ అయినా ఆనందంగావున్నారు. ఒకటి మాత్రం నిజం. మమ్మీ డాడీల లైఫులో వున్నంత స్ట్రెస్, బిజీ యిక్కడలేవు అనుకుంది. మొత్తానికి మారిన యిండియాలైఫును చూసైతేనేమి, కజిన్స్‌ను చూసయితేనేమిగాని నెల రోజుల తరువాత పెళ్లిచూపులకు వప్పుకుంది.

మొదటగా పెళ్ళిచూపులకు వచ్చింది బావ సుధాకర్ ఫ్రెండ్, క్లాసుమేట్ వినయ్. వినయ్ చూడ్డానికి పర్వాలేదు. దివ్య తల్లిదండ్రులుకోరుకునే డిగ్రీ అన్నీ వున్నాయి కాబట్టి ఈ సంబంధం 100అనుకున్నారు. కానీ దివ్య మాత్రం వినయ్‌ను చూసిన తరువాత ఏమీ అనలేదు. తరువాత వరుసగా యింకా కొన్నిచూశారు కానీ దివ్య దేనికీ అవునూ కాదూ అనలేదు. చివరకు తన తిరుగుప్రయాణం

దగ్గఅ పడుతుంది అనగా అడిగారు యింట్లోవాళ్ళు. ' దివ్యా! నీ అభిప్రాయం ఏమిటో చెబుతే వాళ్ళకు తెలియజేస్తేమంచిది. ఛాయిస్ మనదికదా అని వాళ్ళకు ఏదీ చెప్పకుండా వెయిట్ చేయమనటం బాగోదు కదా' అని. ఏమనుకుందో ఏమోకానీ వినయ్‌తో పర్సనల్‌గా మాట్లాడాలి అంది.

****

సుధాకర్ యిద్దరికి పార్కు దగ్గర డ్రాప్ చేసి కొద్దిసేపటిలో తిరిగి వస్తానని వెళ్ళాడు. కీచెయిన్ త్రిప్పుతూ నిలబడ్డ దివ్యను 'కూర్చోండి' అన్నాడు బెంచ్ చూపిస్తూ. ' థాంక్స్' అని కూర్చుంటూ అంది, 'చూడండి, I have no objection to marry you. నేను మీకు నచ్చానని సుధ చెప్పాడు. May I know the reason why you liked me!'. 'ఎందుకంటే'... తడబడ్డాడు వినయ్...'నచ్చకపోవటానికి ఏమీ లేదు కనుక.' పకపకానవ్వింది దివ్య, 'I know the reason. Any way thank God, I am glad that you are able to make your own decisions. You know ఒక మ్యాచ్ – అతనికి నేను నచ్చానట. కానీ వాళ్ళ పేరెంట్స్ ఓపీనియన్ ఏమిటో తెలుసుకోవాలి అన్నాడు. గ్రోన్ అప్ అయ్యుండి యింత చదువు చదివి తను ఎవర్ని చేసుకోవాలో పేరెంట్స్‌ని అడగాలట. ఇంకోతను తను పెద్దకొడుకట. తన సిస్టర్స్ బాధ్యత తనదట. I don't understand these attachments. Why can't they lead their own lives. అసలు అందరికీ అమ్మాయి మీదకంటే గ్రీన్‌కార్డు గురించి కాకపోతే నన్ను ఎందుకు చేసుకుంటున్నారు చెప్పండి!'

'చూడండి' దివ్య వాక్ప్రవాహానికి అడ్డుపడుతూ అన్నాడు వినయ్. 'చిన్నప్పటినుండి పెంచి పెద్దచేసి, చదివించి యింతవాళ్ళను చేసారు మా తలిదండ్రులు మమ్మల్ని. యిప్పటివరకు ఒక్క రూపాయ కావాలంటే వాళ్ళమీద ఆధారపడ్డాము. యింతవరకూ వాళ్ళమీద ఆధారపడినవాళ్ళం పెళ్ళికి వచ్చేసరికి స్వతంత్రులం పెద్దవాళ్ళం అయిపోయామా? అది తనకు తను నిర్ణయం తీసుకోలేని చేతగానితనంకాదు. పెద్దలకు గౌరవం యివ్వటమే. రెండవది యిక్కడ కొన్ని కుటుంబాలలో వున్నదంతా అమ్మి, అప్పులుచేసి చదివిస్తారు పిల్లల్ని. ఎందుకంటే మీ కంట్రీలోలా చదివించలేకపోతే హైస్కూలుతోనే మానిపించి ఏ వుద్యోగమో చేసుకుని చదవమనటానికి మాకు యిక్కడ ఆ చదువులకు ఉద్యోగాలు దొరకవు. యూనివర్శిటీకి వెళ్తే గ్రాంట్స్ వుండవు. అటువంటప్పుడు మిగిలిన వాళ్ళకు సహాయం చేయాలనుకోవటం తప్పా? వాళ్ళదారిన వాళ్లను వదిలేయటం ఇన్‌హ్యూమన్ కాదా?

ఇక ఆఖరుగా మీరు అన్నారే గ్రీన్‌కార్డ్ గురించే చేసుకుంటారు అని. ప్రతివాళ్లు ఎదుటివారిలో ఏదో ఒకటిచూసే పెళ్ళిచేసుకుంటారు. నేను గ్రీన్‌కార్డ్‌కోసం అవుతే యింకొకరు చదువు, డబ్బు, అందం, హోదా యిలా ఏదో ఒకటి. మనదేశంలో లేని అవకాశం, ఫెసిలిటీస్ అక్కడ ఉన్నాయి కనుక, మా చదువులు యింకా అభివృద్ధిచేసుకోవాలని, జీవితంలో యింకా వృద్ధిలోకి రావాలని మేము అక్కడకు రావాలనుకుంటున్నాం. కానీ, మీరు కేవలం డబ్బుకోసమేకదా డాక్టరు కావాలనుకుంటున్నారు. మీరు మాత్రం ఏమీ ఆశించకపోతే అదిగో అక్కడవున్న రిక్షా అబ్బాయినో, ఆటోడ్రైవరునో ఎందుకు చేసుకోరు? Anyway మనం పెళ్ళిచేసుకున్నా యితను నన్ను గ్రీన్‌కార్డ్ గురించి మాత్రమే చేసుకున్నాడు అన్నభావం మీ మనస్సులో ఎప్పుడూవుంటుంది. దానివల్ల సమస్యలుకూడా తలెత్తవచ్చు. It is not good for both of us. Sorry, good bye!' చెప్పివెళ్తున్న వినయ్‌ని అవాక్కయి చూస్తుండిపోయింది దివ్య..........*****

పరమాత్ముడు

గగనమంతా మెరుపులే అనంతంగా...అసంఖ్యాకంగా...
మందుతూ కొన్ని... మరిగిపోతూ కొన్ని.
ప్రతి మెరుపూ చురుక్కుమంటుంది.
ప్రతి విరుపూ తళుక్కుమంటుంది.
మెరుపులోనే విరిగిపోయేమీ..మెరిసి కనుమరుగైపోయేవే అన్నీ
శక్తిగామారి లోకాలను శాశ్వత విద్యుద్దీప్తం చేయగలవెన్ని?

నింగినిండా మబ్బులే ముసురుకుంటూ...కసురుకుంటూ...
గర్విస్తూ కొన్ని... గర్జిస్తూ కొన్ని.
ప్రతి మబ్బూ సందడిపడిపోతుంది
చినుకై రాలి జన్మసార్థక్యం పొందాలని
వాయుగుండాల వేగాన్ని తట్టుకుని
మనవాళిపై పన్నీటి జల్లుకురిసేవెన్ని?

నదీనదాలనిండా తరంగాలే శరవేగంగా...గంభీరంగా...
ఉరకలేస్తూ కొన్ని... పరుగుతీస్తూ కొన్ని.
ప్రతి తరగా మిడిసిపడుతుంది. ఎగసి ఎగసి పడుతుంది.
సగం తోవలో ఇంకిపోయేవీ సాగరాలలో కలిసిపోయేవే అన్నీ
సుడిగుండాలకు గుండెలెదురొడ్డి నిలిచి
దాహతప్తహృదయాలను సంతృప్తం చేయగలిగేవెన్ని?

తోటతోటంతా పూవులే తలలూపుతూ...కలలు రేపుతూ...
పలకరిస్తూ కొన్ని...పరిమళిస్తూ కొన్ని.
ప్రతిపువ్వూ ఆశపడుతుంది. తొలినవ్వే రేకువిడుతుంది.
గాడ్పు వేడిగి వాడేవీ గాలితాకిడికి రాలేవే అన్నీ.
భక్తితో తరించి పరమేశుని పాదాల పరవశించేవెన్ని?

మాటలు. అన్నీ మాటలే! అర్థాలతోనూ...అనర్థాలతోనూ...
నాదాలుగా కొన్ని...శుష్కవాదాలుగా కొన్ని.
ప్రతిమాటకీ తాపత్రయమే.
విశ్వశ్రేయోకావ్యమై మానవాళిని సంస్కరించాలని.
వేదమంత్రాలై, అపార్థాలకతీతంగా మారుమ్రోగేవెన్ని?

పర్వతాలు. శిఖరాల శిరస్సులెత్తి. నిబ్బరంగా...నిర్భయంగా...
బోరవిరుచుకుంటూ కొన్ని...మేరువును తలుచుకుంటూ కొన్ని.
ఉన్నదానితో తృప్తిపడేవీ ఔన్నత్యానికి పొంగిపోయేవే అన్నీ.
మంచితనం పంచడానికి మంచుకొండలై నిలిచేవెన్ని?

మనుషులు. అందరూ మనుషులే. పరుగులడుతూ...పడిలేస్తూ...
అహంకరిస్తూ హర్షులూ...హుంకరిస్తూ అశోకులూ...
అరనిమిషమైనా యావత్ప్రపంచమూ సొంతం కావాలని.
కాని,
కూల్చే భూకంపాలు తట్టుకుని
కూలే గగనాలను ఎత్తిపట్టుకుని
సారపుధర్మమూ విమలసత్యమూ గమ్యంగా పెట్టుకుని
మానవాళి చేయిపట్టుకుని
మహోన్నతపథంలో నడిపించగల మహనీయులెందరు?
యుగేయుగే ఏ ఒక్కరో
అతడూ మానవుడే...మనలోనే మహాత్ముడు.
మానవతా హిమశిఖరాలపై వెలసిన పరమాత్ముడు.

– దూసి ధర్మారావు
Sringavarapukota, AP